

Dr J. L. Snethlage, hervormd predikant, maakt „propaganda“ voor het communisme. Dat geeft in de Herv. Kerk moeite; men benadert daar steeds de kwesties van den buitenkant, en komt zoo niet van de Schrift tot het communisme-in-de-praktijk, doch van het communisme-in-de-praktijk tot de Schriftvraag. Dr J. L. Snethlage schrijft in de „N. R. Ct.“ (18-4-'36) een ingezonden stuk, waaruit we dit knippen:

Met stijgende verwondering heb ik kennis genomen van de houding van den Haagschen kerkeraad te mijnen. Publiceerde hij aanvankelijk, dat hij de Synode verzocht had, aan mijn politieke werkzaamheid in een bepaalde richting een einde te maken, thans luiden de jongste berichten, dat hij de Synode heeft verzocht, mij wegens politieke werkzaamheid uit mijn ambt te ontsetten. Welke dezer beide lezingen de juiste is, weet ik niet. In elk geval komen beide lezingen uit den boezem van den kerkeraad voort, die ze aan de pers verstrekt heeft.

In de eerste plaats veroorloof ik mij er op te wijzen, dat vooral de laatste lezing mij volkomen onbegrijpelijk voorkomt. In de Ned. Herv. kerk is politieke werkzaamheid van predikanten nimmer met de waardigheid van het ambt in strijd geacht. Dr J. Th. de Visser en Dr Slotemaker de Bruïne zijn om die reden nimmer tot ontsetting uit hun ambt voorgedragen.

Maar zelfs deze beschuldiging is te mijnen opzichte moeilijk vol te houden. Ik ben voor geen enkele politieke partij opgetreden. Het eenige, wat ik gedaan heb bestond hierin, dat ik voor een boven de partijen staande organisatie, die zelfs verbiedt, dat haar woordvoerders politieke redevoeringen houden, mijn reis-indrukken uit de Sowjet-Unie heb weergegeven.

Intusschen, bij „reis-indrukken“ blijft Dr Snethlage — natuurlijk — niet staan. Dat blijkt wel uit volgend citaat:

Ik weet wel, dat er tienduizenden in onze Ned. Herv. kerk zijn, die de Sowjet-Unie en haar nieuwe orde haten en die ook uiterst bitter tegen mij gestemd zijn, omdat ik voor haar partij kies. En het verwondert mij niets, dat juist kerkeraden als die van Den Haag en Arnhem, wanneer ik hun maatschappelijke positie in aanmerking neem, hier den toon aangeven.

Met lette op die verwijzing naar de „maatschappelijke positie“ van kerkeraden, en de verklaring van hun bezwaren DAARUIT. Die verklaring ligt in dezelfde lijn als het spreken van „farizeërs en schriftgeleerden“ in den mond des heeren Musert. Ook in dezen zijn communist en nationaal-socialist elkaars nabestaanden.

Jodenvervolg en Zionisme.

„Van Zionistische zijde“ schrijft men aan de „Nieuwe Rotterdamse Courant“ (18 April, Avondblad, C):

Niet alleen in Duitschland en Oostenrijk, maar bijna in de heele wereld drukt de zorg voor de toekomst op het hart van die Joden, die de feiten in het aangezicht durven zien. Zij overwegen, dat in tal van landen partijen opstaan en gehoor vinden, die de geteisterde bevolking opruien en haar een beter lot dan haar thans beschoren is beloven. Zij vinden daarbij geen beter agitatiemiddel dan „de Joden“, die zij van alles, ook het meest ongerijmde de schuld geven, tegelijkertijd van het kapitalisme en het communisme, de bewapening en de ontwapening, het drijven naar oorlog en het pacifisme. Het leed, dat

de menschheid treft, heeft volgens deze partijen maar één oorzaak: de Joden. Maar op wie kan zich dan ook de bitterheid en smart om zooveel ongeluk gemakkelijker ontladen dan op een weerloze minderheid? De eenvoudige van geest, die het verband der dingen niet doorgrondt, wil de aanwijsbare oorzaak kennen van de oeconomische ramp van den tijd; zouden gewetenloze agitators dan niet een dankbaar gebruik maken van het object, dat zij bij de hand hebben, de Joden, de „vreemden“, leden van het „internationale Jodendom“, dat eerst de wereld vernietigen en dan er over heerschen wil. Daarom: deposedering van de Joden! En zoo gaat de oeconomische veldtocht, de campagne, landgenooten het brood te ontnemen, verder.

Even later:

Nu is oorlog tegen de Joden geen nieuw verschijnsel in de geschiedenis, hij is zoo oud als de Joodsche diaspora. Er is echter een kenmerkend verschil tusschen het verleden en het heden. Thans woedt de krijg op veel meer fronten en waar vroeger de mogelijkheid tot vluchten bestond, is deze thans veelal afgesneden.

Het is ongemeen treffend en het moet tot nadenken stemmen, dat die geheimzinnige „Joodsche internationale“, waarover de anti-semieten den mond vol hebben, die het er om te doen zou zijn de volken te ondermijnen, opdat de Joden over hen zullen heerschen, nog geen middel schijnt gevonden te hebben, het geweld te keeren. Blijkbaar scheppen de Joden er behagen in, zich te laten ruïneren en vermoorden.

Vervolgens:

Sinds de catastrofe in Duitschland heeft het Zionisme groote vorderingen gemaakt. Allerwegen is onder de Joden het besef gegroeid, dat er voor hen geen ander redmiddel is, dan dat het Joodsche volk zijn plaats herneemt in de rij der volken, van kwetsbare minderheid worde tot gelijkwaardige partner onder de naties. Tegelijkertijd is de Joodsche kolonisatie in Palestina sterk vooruitgegaan. Palestina heeft in de laatste jaren bijna 150.000 Joden kunnen opnemen, zoodat de Joodsche bevolking daar thans ruim 350.000 zielen telt bij een totaal van 1.3 miljoen inwoners. Deze nederzetting is voor de Jodenheid ook een morele ruggeleuning geworden; zij heeft gezien waartoe zij in staat is, zij heeft ontwaard, dat ook de bitterste vervolgingen niet in staat zijn, haar levenskracht te vernietigen. Even wonderbaarlijk als het idealisme, dat het Zionisme heeft wakker geroepen onder tal van jonge Joden, die onder zware ontberingen, in den loop der jaren Palestina op tal van plaatsen veranderd hebben van een barre woestijn in een bloeiende gaarde, even wonderbaarlijk is de herleving van het Hebreeuwsch, de taal van den Bijbel, die weer de spreektaal onder de Joden in Palestina geworden is.

Palestina is het eenige immigratieland, dat voor de opgejaagde Joodsche volkmassa's openstaat. Wel is waar is het nog lang niet in staat allen op te nemen, die in wanhoop aan zijn deuren kloppen, maar met de toeneming van het aantal immigranten stijgt de mogelijkheid, weer anderen op te nemen.

De schrijver acht terugkeer naar Palestina ten eerste gewenscht:

Trots merkwaardige resultaten, tot dusver behaald, is met de stichting van het Joodsch Nationaal Tehuis nog pas een begin gemaakt. Het zou te ver voeren, de moeilijkheden te schetsen, die op den weg

naar de verwzenlijking liggen; er is al veel gezegd, wanneer de Joden kunnen rekenen op de sympathie en den moreelen steun voor hun optoeren van den kant der niet-Joden. Wanneer de Joden op een beroep doen, dan geschiedt dit niet alleen, dat zij meenen hierop recht te hebben als oorspronkelijk volk, dat de wereld onvergankelijke waarde schonken heeft, maar het geschiedt ook in het belang van de menschheid.

En hij besluit:

Het Joodsche vraagstuk, het complex van problemen, ontstaan door het samenleven van de Joden met andere volken, kan alleen opgelost worden door Palestina als Joodsch Nationaal Tehuis. Die oplossing is niet alleen een opperst Joodsch, maar ook een groot wereldbelang, want wanneer het Joodsche vraagstuk opgelost zal zijn, is de menschheid bevrijd van een probleem, waarmede zij geen raad weet, een probleem, dat een kwelling moet beteekenen voor de schen van goeden wille, die het ongetwijfeld schandaal achten, dat in deze door onheil bezochte wereld, menschen om hun afstamming nog lijden.

Wij hebben niet te beslissen, wat God den Joden zeggen heeft door „de roede“, en „de zaag“, die slaat en wondt. Wij hebben wel tot „die roede“ en „de zaag“ zelf te zeggen, dat zij „zich verheffen“ en „spelen tegen Hem, die Zich ervan bedient (Jesaja). Men verwerpt een zonde der Joden? — Ja, maar ten zonde van het moderne Duitschland (Rosenberg) en van het „duitsche“ „christendom“. En van de Joodsche communisten. En van de nationaal-socialisten als groep. En zoo is inderdaad het Joodsche vraagstuk nog steeds een wereldprobleem. Want CHRISTUS is de heele wereld aan.

GEREFORMEERDE KERKEN.

H. Reijnders.

Te Steenwijk is in den ouderdom van 67 jaar overleden H. Reijnders, rustend pred. der Geref. Kerken.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Barendrecht: M. W. Nieuwenhuys te Franeker.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Krabbendijke: M. Heikoop te Utrecht.

NEDERLANDSCHE HERFORMDE KERK.

Beroepen te:

Groot Ammers: B. Batelaan te Huizen (N.-H.).

Hoogeveen: H. Bout te Genemuiden.

Ridderkerk: K. v. d. Pol te Hardinxveld.

Bedankt voor:

Nieuwe Tonge: A. F. T. Pop te Monster.

Aangenomen naar:

Amersfoort: A. Dönszelmann te Meppel.

Wageningen: G. C. H. Bos te Beekbergen.

Afscheid van:

Spijkenisse: F. J. Pop. Tekst: 2 Petr. 3:18 a.

Vriezenveen: J. Jukema. Tekst: 1 Petr. 1:24 en 25.

L. S.,

ONZE DRUKKERIJ IS PRIMA INGERICHT. VOOR ALLE DRUKWERKEN, 'T ZIJ EEN BOEK ALS DE BIJBEL, 'T ZIJ EEN VISITEKAARTJE, STAAN WIJ KLAAR. ALS U BIJ GELEGENHEID ONS UW ORDERS OP GEEFT, ZULT U BESLIST TEVREDEN ZIJN, ZOOWEL OVER KWALITEIT ALS AFWERKING EN PRIJS.

OOSTERBAAN & LE COINTRE
GOES - TELEFOON No. 58

DE DRUKKERIJ MET GOEDE REPUTATIE

ZENDINGSLIEDEREN

Dit bundeltje bevat 38 Zendingssliederen, op daarbij aangegeven, alom bekende wijzen, te zingen door kinderen en groteren. Te gebruiken zoowel op kinderzendingsscholen als op andere zendingssamenkomsten.

Prijs f 0.35; bij minstens 50 exx. à f 0.20 per ex.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter inleiding van Prof. Dr F. W. GROSHEIDE

Uitgegeven ten voordeele van de V.U.

Met portret van den schrijver

— 192 bladz. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de

Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

Vragen, te stellen aan hen, die wenschen te worden toegelaten tot het Heilig Avondmaal

Prijs 1—50 exx. f 0.02 per ex., 51 en meer à f 0.01½ per ex.

Deze formulieren zijn zeer geschikt ter uitreiking aan hen, die zich voorbereiden Openbare belijdenis te doen, opdat ze zich op deze vragen voorbereiden kunnen.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Geen beter keus voor voorlezen op ouderavonden of in den huiselijken kring, dan uit:

TOEN WIJ NOG IN TENTEN WOONDEN

Herinneringen uit de dagen van den schoolstrijd

van de Heeren G. VAN BLEEK, S. v. d. KOOI, S. STERDING, F. KALSBECK, J. v. d. BERG Az., J. P. HEBLI, G. VAN ZEGELAAR, T. v. d. KOOIJ Dz.

INGELEID EN GEBUNDELD DOOR

H. J. VAN WIJLEN

320 blz.

Prijs in linnen band f 2.—.

..... Ik kan er niet van uitscheiden, zóó mooi is het en wanneer ik hier en daar onder ons eens rondvraag en iemand ontmoet, die dit boek nog niet las, sta ik verbaasd. Dat boek moet onder ons iedereen lezen en dat kan ook. 't Is geen roman, maar boeiende werkelijkheid; het leven-van-allen-dag in den tijd, toen ons Christelijk Onderwijs nog in de windselen lag en de teere plant door Gods gunst tot groeien kwam onder zeer moeilijke omstandigheden.

Bijltje („De Standaard“ van 30 Nov. 1935)

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Wie wil zich belasten met het werven van abonnees op dit blad?

Aanmelding aan ons Bureau te Goes.

Uitgaven van
OOSTERBAAN & LE COINTRE
GOES

DE BIJBELSE GESCHIEDENIS

naverteld voor jongens en meisjes

door

H. J. VAN WIJLEN

1. GIDEON Prijs f 1.—

2. DE OPWEKKING VAN LAZARUS Prijs f 1.—

3. a. DE WIJZEN UIT HET OOSTEN Prijs f 1.—

b. SIMON BIJ DE KRUISSTIJEN IN DE ZAAL Prijs f 1.—

4. a. HANNA, DE MOEDER VAN SAMUEL Prijs f 1.—

b. DE GESCHIEDENIS VAN NAAMAN, DEN SYRIER Prijs f 1.—

c. DE GELUKENIS VAN MENS, DIE TWEE ZONEN HAD Prijs f 1.—

d. JESUS EN DE SAMARITAANSE VROU Prijs f 1.—

Verkrijgbaar in den Boekhandel of na overschrijving van bedrag op postrekening No. 33 bij de Uitgevers

Chr. Muziekijdschrift

„DE HARPE“

met

maandelijkse Muziekijdschrift

f 1.60 per jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult alreest de waarde daarvan kennen.

Administratie-Adres: te Helmersstraat 94 - Amsterdam

1) In „De Reformatorische“ en „De Christenheid“ noemden.

2) Archief für Israelische Geschiedenis, die v.

3) Ze leeren o.

4) Het is een probleem.

5) Het is een probleem.

6) Het is een probleem.